

**D. Marcus Evangelista. Rodolphi Gwaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia LXI. Et illine surgens, abiit in confinia Tyri & Sydonis: & ingressus domum, neminem uoluit scire, sed non potuit latere. Cùm enim de eo audisset mulier, cuius filiola habebat spiritum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Alteri parte de ijs differit Christus, que necessario ijs cauenda sunt, qui conscientijs & animis suis pollui volunt. Ea sunt que ex corde (prauo nimirum nec dum regenerato) prodeunt. Vt enim in cordis integritate hominis purificatio consistit, ita ne illud pollutum sit, & suis figmentis vniuersam vitam conuersationem polluat, cum primis videndum est ijs, qui puri et mundi coram Deo censi vo-
lunt. At ne quid hic nos lateret, que nam illa sine, enumerat. Et primum locum cogitationibus tri-
bit, quas vanas & prauas esse, scriptura alibi testatur, & ipsi in nobis quotidie experimur. Cum au-
tem scelerum omnium irracamenta simul atq; fomenta sine, illas mortificare & restringere scriptura
docet. Ex ijs enim nisi coercerentur, adulteria & supra prodeunt, cades item & furta, auarorum ar-
tes infinitae, omnis generis scelera, que vel ire vel odij vel ambitionis affectibus abrepti pariamus,
albac doli, lasciuia, inuidia (que per oculum malum, vt etiam alibi, denotatur) conuicia in Deum
& proximum, superbia, fastus & alia flagitia, quibus tandem homo ed dementia abducitur, vt instar
Nabalus, quem in Psalmis David describit, Deum esse neget, qui mortalium res inspicit atq; regat.
Hec (inquam) sunt, que hominem polluant, & a Dei sanctissimi consortio abducunt. Quia enim in
corde dominatur, qui (vt supra diximus) omnium actionum fons est, fieri nequit, quin vniuersam
viam conuersationem inficiant. At quomodo cum Deo, qui & sanctitas ipsa atq; ignis consumens est, *Isaia 33.*
conseruabuntur, qui omnibus modis polluti atq; infecti sunt?

Horum vnam meminissent, qui omnia ista pro lusu & ioco habere solent. Cogitationes homi-
num liberas & immunes esse dicunt, quas nec reges coercere queant. Adulteria & fornicationem opus
vitiare vocant, & vix patienter eos audiunt, qui libidinis rabiem coercendam esse docent. Cades & scele-
rum patronos.
vitiare sanguinis studium fortitudinis nomine palliant. Furta & omnis generis impostura indu-
strii & ingeniosi hominis artes censentur. Lasciuia vrbancitatis laudem sibi vendicat. Inuidia, obre-
tatio, & si que alia sunt huius generis, iustitie preteritu excusantur. Superbiam & fastum immo-
dicum nobiles decere aiunt, quorum fortassis hoc etiam esse dicent, vt nec Deum agnoscam, nec ali-
qua verbi ipsius reuerentia tangantur, nec sacra vlla curent. Sunt isti ex illorum numero, quos no-
tissimo seculo exortituros esse, Petrus olim prae dixit. At longe aliter de istis omnibus in presenti
Christi, pronunciat, qui hominem istis pollui, & hac cum sanctimonia pugnare docet, sine qua (vt
iucio monimus) nemo videbit Deum. Nec desunt de singulis horum manifesti scripturae loci, qui-
bus Dei ira & damnatio illis denunciat, qui hujce vitijs absq; penitentie studio indulgent. No-
stram ergo fuerit, ista fugere, & fidei in Christum studere, qua vt corda purificat: ita cum vera Dei
cognitione & charitate coniuncta malarum cogitationum illecebras restringit, sceleribus manifestis
resistit, & tandem aeterni gaudij conforres reddit in Christo Iesu Domino nostro, cui debetur benedi-
ctio, honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

HOMILIA LXI.

Et illinc surgens, abiit in conuicia Tyri & Sydonis: & ingressus do-
mum, neminem uoluit scire, sed non potuit latere. Cum enim de eo au-
disset mulier, cuius filiola habebat spiritum immundum, uenit, & acci-
dit ad pedes eius, (Erat autem mulier Graeca, Syrophoenicia genere) &
rogabat eum, ut daemonium eiceret ex filia sua. Iesus autem dixit ei: Sine
prius saturari liberos. Non est bonum, capere panem liberorum, & ob-
ficere catellis. Ipsa uero respondit, & dicit ei: Etiam Domine, etenim ca-
telli edunt sub mensa de micis liberorum. Tunc ait ei: Propter istum ser-
monem abi, exijt daemonium ex filia tua. Cum autem abiisset domum
suam, inuenit daemonium exisse, & filiam proiectam super lectum.

Et si Dominus & saluator noster, Iesus Christus salutis beneficium Iudaeis magno studio propo-
neret, insuper abilis tamen fuit illorum contumacia, qua aduersus eum assidue luctati sunt, adeo
vt nec doctrina & admonitionibus ipsius, nec miraculis lucrifera potuerint. At huius mali praecipua
causa fuit, quod humanarum traditionum laqueis irretiti, propria iustitiam coram Deo statuerunt: cuius

Argumentum
& usus praesens
loci.

fiducia decepti, nec Christi iustitia sibi opus esse putarunt, nec Evangelij lucem ferre poterunt, que omnes homines peccatores esse docet, & omne nostrorum operum meritum evertit. Ideo Christus usque aduersus traditiones & externas purificationes diligenter disputauit, & cordis puritatem clarari docuit, que nobis ex ipso per solam fidem gratis obtingit, sicuti scripturae alibi copiosius docent. Caterum incredulus & incurabilibus hypocritis, scribis nimirum & pharisais, Evangelista memorabile verum & constantis fidei exemplum in muliere ethiopia opponit, ut illorum quidem more & contumaciam abominari, huius vero fidem imitari, & per omne genus tentationum constanter clarari discamus.

Christus à iudeis ad gentes digreditur.

Deut. 32. Hsae 65. Hof. 1. 2. & c. Matth. 21.

Prusquam verò illius narrationem exordiat, Christum à Iudeis in consinia Tyri & Sidon digressum esse scribit, quasi ad gentes migraturus esset. Et quamuis aduentum suum nollet committere innotescere, eò quòd nondum adesset tempus illud, quo Iudeis omnino reiectis gentes vocari debetis, latere tamen non potuit, quin mulier gentilis illius opem imploraret, & verae fidei exemplum pararet. Fuit hoc preludium quoddam repudiij Iudaorum, quo illos admonere voluit Christus, quòd de ipse futurum esset, si increduli & contumaces esse pergerent: nimirum quòd illis reiectis, ad gentes eundem velle, & regnum Dei in illas transferre, quòd illa magno studio & ardore amplectere optaret. Quòd licet per Moysen olim & prophetas sepe denunciansisset, & ipse postea non semel disputans verbis interminatus sit, non tamen crediderunt, donec Deus sublato ab illis gratia sua patrocinio, ipsi Romanis tradidit, qui vrbe & patria exutos per totum orbem dispersarunt, adeò ut per omnium populorum & nationum terras miseri vagentur. & quorumuis hominum ludibria sustinent. Vnde autem illorum exemplo Deus docere, quid tandem omnes eos maneat, qui veritatis Evangelicæ doctrina sese hostiliter opponunt, ut hominum traditiones, & cultus supersticiosos tueantur. Quoniam (ut Paulus ait) naturalibus ramis non pepercit cum infrugiferi essent, illis multò minus parum perierit, qui in radicem ecclesie aliunde translata & insiti, priorum contumaciam imitantur. Relinquit Christus tales, nec tamen ipsi deerunt alibi locorum, qui ipsum recipiant, & inter quos regnum suum inflauret. At cum primùm Christus recesserit & Evangelij doctrinam sustulerit, mox insinuat calamitates subsequuntur, quibus verbi sui contemptum Deus vlcisci consuevit. Exempla sunt postmodum obuia, in quorum consideratione vitia attentius versarentur, qui sibipsum subleuata disciplina Evangelicæ, peccandi impunitatem & omnia tuta promittunt, & prouide minus eiusmodi nihil aut parum commouentur.

Mulieris descriptio.

Matth. 15.

Mulier Christum ex auditu didicit. Ephes. 2.

Rom. 10. 1. Cor. 3.

Sequitur mulieris historia, quam Marcus primò Græcam, id est gentilem fuisse dicit. (Sed non enim illo tempore gentes Græci dicit, sicut ex Pauli Epistolis colligere licet) nimirum quòd Iudæi sua veteri lingua vtenibus, Græca inter gentes fere communis & apud omnes vulgariissima esset, deinde Syrophœnissam vocat, nimirum quòd ex ea Phœnicia parte oriunda esset, quæ Syriam proximè attingit. Matthæus Cananæam fuisse scribit, quam gentem olim Deus totam excendat iussit. Venit illa ad Christum, ut filie suæ consular, quæ a malo demone miserè diuexabatur. Facit hoc omnia ad fidei commendationem, quæ in muliere ista tanta fuit, ut omnia facile superaret, quæ ipsam impedire videbantur, quò minus à Christo aliquid impetrare posset. Quare non officiantur nisi oportet quid fecerit, ut illius exemplo discamus, quid nos facere conemur. Primùm de Christo audiuisse dicitur, cuius miracula & propensum quosuis inuandi studium (ut fieri solet) longe lateq; vulgabat. Hac igitur excitata adesse, ut ipsius opem impleretur. Ita verò vnde illi cognitio Christi & fides obtigerit, indicatur. Est hæc Dei donum, nec quæquam bis ipsi sunt hominis vires, nisi interna spiritus suggestio & operatio accedat, ut iam sepe monuimus. Attamen verbi prædicatione vitetur Deus, quæ nos erudiri vult & instruit, & cui nos aures præbere oportet, siquidem animos nostros fide illuminari volumus. Notum est enim illud Pauli: Quomodo credent ei, de quo non audierunt? Quomodo audient absq; prædicante? Ergo fides ex auditu est, & auditus autem ex verbo Dei, Item: Dei ministri sumus per quos credidistis, ut cuius. Demum dicitur: Sunt hæc probè obseruanda, Primùm aduersus eos, qui etsi scripturas negare non ausunt, verbum tamen aliquod Dei non scriptum fingunt, quòd ex spiritus reuelatione discant, & ita scripturas sine eo eos, qui ipsorum commentis credunt, diaboli illusionibus exponunt, ut ex spiritus iustitiam se fieri arbitrentur, quæ praua libido et hostis communis suggestio ipsis suggerit. Deinde obseruandum est

hic quod vsus est, ne verbi doctrinam contemnamus, cuius studium scriptura passim commendat: neus
nobis inani fidei gloriatione imponant, qui verbum improbe contemnunt, et vel suis ipsorum opinionibus
vel aliorum placitis circumducuntur. Neminem fides ex verbi Dei audicione obringit, & qui per si-
dem Dei filij facti sunt, verbum ipsum audire dedignantur, & ab incertis opinionibus dependent.

Deinde, quibus indicijs hanc fidem suam declarari, indicatur, qua sane multa & præclara sue-
runt. Inter illa primas tenet charitas, quam fidei indiuulsam comitem, adeoque cooperatricem esse,
Paulus docet. Elucet hæc in illo, quod filie sue miserabili conditione perinde vt proprijs cruciatibus
afficitur. Nam apud Mattheum clamat: Misere mei Domine, &c. Se ergo non minus, quam si-
lam, miseram esse arbitrat, & ira illi condoleat, vt se quoque in illa excruciarifentiat. Deinde præ-
cipuum & germanum fidei opus est, quod non ad falsos gentium Deos (quales apud Phœnices et Sy-
ros celebrantur Hercules, Astarte, Dea Syria & plures alij) nec ad veneficorum & Magorum sue
Exorcistarum illicitas artes, sed ad vnum Christum confugit. Ita enim reipsa restatur, omnem salu-
tam spem sibi in hoc vno repositam esse. Accedit his tercio loco humilitas, quam verbis simul & gesti-
bus restatur. Nam ad Christi pedes procidit, et illius misericordiam implorat, nec aliquid allegat, quod
se opem meruisse gloriatur. Adhuc ne quis illam filie periculo potius, quam aliqua Christi cognitione,
in passam putaret, Christum disertè & Dominum vocat & Davidis filium, quibus verbis illum pro
missum humani generis saluatorem esse fatetur. Constat enim Davidi promissiones factas esse, & pro
phetas Messiam ex illius stirpe proditurum passim docuisse. Quam verò absurdum videri potuit sua
gentis hominibus quod illum saluatorem agnosceret, quem ne Iudæi quidem, ex quibus ille natus erat,
agnoscebant? At non mundi iudicium respicit, sed fidei motum arg, dicitur a sequitur. Postremò, non
momentanea est ista fiducia, sed incredibili constantia suffulta: cuius plura testimonia ex Matthæi
descriptione colligi possunt. Licet enim inuicò nihil respondeat Christus, non tamen illa spem semel con-
ceptam abiicit. Deinde cum pro illa intercedentibus discipulis ita respondeat, vt se ad ipsam pertine-
re negat, illa tamen denno vt sibi succurrat, petit. Tandem cum & tempus adhuc obstat dicat Chri-
stus, quo minus ad gentes pertingat salutis gratia, & ipsam inter canes connumeret, qui gratia Dei
& salutis beneficio indigni sint: adeò tamen non deficit animo, vt inde potius aduersus Christum piè
disputandi occasione arripiat. Est (inquit) Domine, canis sim, quem me esse fateor libens: Tua tã-
men sum. Cur ergo mihi minus quam canibus sub dominorum suorum mensis reptantibus liceat? Ex-
cipiunt illi micæ & reliqua, quæ vel labuntur de mensa, vel à dominis, vt parum idonea esui, projij-
ciuntur. Liceat ergo per te eodem beneficio frui, nec dubito sanitas esse tue bonitatis & gratiæ diuini-
tatis, vt vel sole micæ illius mihi & filie mee ad salutem sufficiant. O incredibilem & ingeniosam fi-
dei constantiam, Tonitrua & fulmina dira videri poterant Christi voces, quibus illam reijcere vide-
batur, sed adeò non terretur hæc, vt potius maiores ex his fidei vires concipiat, et disputando vincat
eam, qui non alia de causa interdum se nobis minus propitium ostendit, quam vt fidem nostram pro-
bet & ardentior faciat.

Sane autem hæc nobis sic consideranda, vt eadem à nobis etiam requiri cogitemus, ne inani modo Fidei ueræ ita
fidei professione turgidi ea omittamus, sine quibus illa consistere nequit. Testemur ergo fidem chari-
tatis operibus, inter qua non postremum est, vt mutua, qua nobis in Christo est, coniunctionis memo-
ret, aliorum periculis & miserijs tangamur, & doleamus cum dolentibus perinde ac si in illorum cor-
pore versaremur. In periculis autem, siue nostris siue alienis, ad Christum solum confugiamus, qui no-
bis à Deo patre assertor & saluator datus est. Inuocationi tum publicæ tum priuatae Confessio iun-
gatur, nec pudeat nos Christi coram mundo adultero & degeneri. Talem verò confiteamur, qualem
scriptura proponunt, quæ hæc vnicum & solum humani generis redemptorem esse docent. Venia-
mus autem ad illum, non nostrarum virium siue meritorum fiducia elati, sed propriæ indignitatis agni-
tione humiliati, quales Dei cultores semper fuisse constat. Abraham certe se puluerem & terram esse
fatur, quando illi cum Deo sermo est. Petrus Apostolus præsentis Christi potentia cõsternatus cla-
mat: Exi a me Domine, quia homo peccator sum. Et Centurio dicebat: Domine, non sum dignus, vt Matth. 8.
rectam meum subeas. Peccatrix item illa Evangelica ad Christi pedes considens, illos lachrymis ex-
cordæ humilitate & peccatorum agnitione constricto manantibus abluerat: cui non ad similes publica-

Quibus indi-
ciji mulier hæc
fidem suam tes-
tatur.
Galat. 5.

2. Sam. 7.
Psal. 89. Et.
Isaia 11. Et c.

Fidei ueræ ita-
dicia & excet-
cilia.
1. Charitas.
Rom. 12.
2. Inuocatio.
3. Confessio.
4. Humilitas.
Genes. 18.

Luc. 5.
Luc. 8.
Luc. 7. 18.

1. Pet. 5.
5. Constantia
in tērationibus.
Iſaie 49.
Matth. 10.
Rom. 7.

1. Cor. 11.
Matth. 11. 17.

Rom. 11.

Fidei effectus
apud Deum.

nus fuit, qui oculos ad cælum attollere veritus, dicebat: Domine, propitius esto mihi peccatori. *hæc est illa humilitas, quam Deus gratia sua dignatur, quem superbis resistere, Apollolus ait. uendum tamen, ne nostræ indignitatis agnitione absorpti, desperemus, sed interea multa fidei constantia tentationes omnes superemus, quæ multa & graues interdum incidere solent. Etenim non raro Deus se nos videre vel audire dissimulat, dum diutius nos clamare patitur, nec vlla gratia sua indicia præbet. Sed hæc ad Dei verbum recurrere oportet, quo docemur, Deum nihil latere posse, ita nos illi cordi esse vt materni amoris affectus illius pro nobis cura longè superet, & capere quos pilos numeratos habeat. At simul etiam terret propria indignitas, cuius cognitio ex lege oritur, quæ nos peccatores & filios iræ esse docet. Huic igitur Euangelij promissiones opponere conuenit, quæ nobis iustitiam & satisfactionem in Christo monstrant, qui nos mortis suæ merito patri reconciliant, omnibus ad se venientibus pacem & salutem certissimam pollicetur. Nec exempla de iustis quibus promissiones istæ confirmantur, quando maximos peccatores apud Deum per Christum gratiam uenisse legimus. Accedit his longè grauior tentatio, quæ dubitamus, an ex electorum numero simus, ad quos salus in Christo parta pertineat. Vbi cum primis mulier ista imitanda erit. Audi illa, Christum non nisi ad perditas oues Israël missas esse, seq̃. à Christo non inter filios, sed canes numerari. At tamen ne sic quidem animum despondet, nec in voces blasphemias & desperabundas erumpit (vt quidam hodie solent) nec curiosam de arcanis Dei consilijs disputationem instituit: sed ad precatur uersa, Christi misericordiam sancta quadam pertinacia implorat, & quod nos facere iudici scripturae, constanter facit. Ad eundem modum nos quoq; omnis Dei arcans, quæ imperuestrabilia esse, vt ait, ad promissiones ipsius recurrere conuenit, quas scriptura vniuersales proponit, quæ firmam stram, etsi imperfecta adhuc & infirma fuerit, non tamen à Deo abiici docent. Longamus illis precibus ardentes, & exemplis tum veteribus tum recentibus, imò quotidianis illis, quæ in verum naturæ sensum occurrunt, nosmet ipsos confirmemus: nec deerit nobis misericors Dominus, qui tentationibus superiores reddet, & salutem petitam benigne conferet.*

Docet hoc præsentis historia catastrophe, quæ multæ consolationis plena est. Primum enim nostris fidem commendat Christus, vt Mattheus scribit. Deinde addit, Fiat tibi sicut vis, sicuti donum ex filia tua. At qui omnia ista soli fidei tribuit, ne quis salutem hanc vel matris operibus vel discipulorum intercessionem impetratam putaret. Nec inanis fuit Christi promissio. Nam donum uersa filiam in lecto quidem iacentem (nimirum quod ex spiritus immundi aliquantulum delirata esset) sed demonio liberatam inuenit. Vbi admirabilis tum bonitas tum potentia Christi docet. Nam & mulieris voluntati totum hoc negotium subijcit, & vt olim verbo suo omnia creauit, ita in præsentis solo verbo demonium eiecit, licet quoad corpus à puella longius abisset. Quæ exemplum vrinam obseruarent qui hodie de corporis Christi vbiquitate disputant, quasi ea ad salutem corpora sit, nosq; illius virtutem & maiestatem negare dicunt, si illud in cælis agere doceamus. At quæ illustrior est Christi gloria & potentia, quod nulli præsentia corporali alligatus, pro sua beneuoluntate operatur vbicumq; uoluerit. Nos ergo omnis disputationibus, quibus fidei quoq; articulus dubium vocatur, eius bonitati simul & virtuti fidamus, quæ nos quoq; à diaboli tyrannide adferret, & cum primis in hoc simus, vt libertatem nostram sedulo tueamur, quod nobis cum illo celsissimus & vniuersa æternam olim frui liceat. Ipsi debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æternam. Amen.

H O M I L I A LXII.

Et regressus è finibus Tyri & Sidonis, uenit ad mare Galilææ per medios fines Decapolis. Et offerunt ei surdum, difficulter loquentem, & precantur eum, ut imponat ei manū. Et cum accepisset eum de turba priuatim, misit digitos suos in auriculas eius, & cum spuisset tetigit linguam eius, ac suspiciens in cælum ingemuit, dicitq; ei: Ephphata, quod est. A daperitor. Et statim adaperæ sunt eius aures, & solutum est uinculum linguæ eius, & loquebatur rectè. Et imperauit eis ut nulli dicerent: sed quantumcunq; ipse eis imperasset, multo amplius prædicabant. Et supra